

**Звіт**  
**за результатами повторного моніторингового візиту до**  
**медичної частини №35 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної**  
**кримінально-виконавчої служби України»**  
**в м. Києві та Київській області**

Дата візиту: 25.01.2022

м. Київ

**Склад моніторингової групи:**

- керівник групи, головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – **Яцюк Ганна Анатоліївна;**
- головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – **Морозов Руслан Олегович.**

**Керівництво установи:**

- завідувач медичної частини №35 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в м. Києві та Київській області – **Чирка Петро Петрович.**

25.01.2022 відповідно до вимог статті 19<sup>1</sup> Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинговий візит до медичної частини №35 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в м. Києві та Київській області (далі – медична частина) з метою вивчення стану додержання прав засуджених та осіб, узятих під варту, у тому числі забезпечення заходів із запобігання та поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Рекомендації надані під час попереднього візиту (24.02.2021) не виконані, а саме:

1. Не забезпечено необхідними медичними препаратами, у тому числі медикаментами, пломбувальними та іншими витратними матеріалами, які необхідні для надання стоматологічної допомоги;
2. Не укомплектовано вакантні посади медичного персоналу.
3. Не організувано проведення навчання (підвищення кваліфікації) персоналу медичної частини, не забезпечено належний контроль за якістю ведення медичної документації.

Медична частина розташована на території ДУ «Білоцерківська виправна колонія №35» (далі – установа) за адресою: вул. Василя Симоненка, 16, м. Біла Церква, Київська область та здійснює медичний контроль за станом здоров'я та надання медичної допомоги особам, які тримаються в установі, ліміт наповнення якої – 782 особи. На день візиту в установі утримувалось 647 осіб.

Штатна чисельність медичної частини укомплектована: завідувачем медичної частини – 1,0 ст.; лікарем-терапевтом – 1,0 ст.; лікарем-стоматологом – 0,5 ст.; лікарем-психіатром – 0,5 ст.; лікарем-рентгенологом – 0,5 ст.; лікарем-фтизіатром – 0,5 ст.; лікарем-інфекціоністом – 1,0 ст.; фельдшерами – 4,0 ст.; медичною сестрою – 0,5 ст.; рентгенлаборантом – 0,5 ст.; лаборантом – 1,0 ст.; фармацевтом – 1,0 ст.; молодшою медичною сестрою – 0,5 ст.

На день візиту залишається вакантною посада лікаря-інфекціоніста – 1,0 ст.

Моніторингова група безперешкодно оглянула приміщення медичної частини, ознайомила з умовами організації надання медичної допомоги в'язням, вивчила медичну документацію та провела спілкування з 25 засудженими особами. Під час спілкування скарг на неправомірні дії медичного персоналу та працівників установи, у тому числі катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижують гідність видів поведження чи покарання від ув'язнених не надходило.

На день візиту на стаціонарному лікуванні в медичній частині перебувало три особи.

Пункт збору мокротиння обладнаний в приміщенні кабінету лабораторних досліджень.

Приміщення медичної частини обладнані сучасними ультрафіолетовими екранованими бактерицидними опромінювачами та бактерицидними лампами відкритого типу.

На день візиту на обліку перебувало 94 ВІЛ-інфікованих особи, 92 особи отримує антиретровірусну терапію (далі – АРТ).

В медичній частині здійснюється цілодобове чергування медичного працівника (фельдшер) для надання невідкладної медичної допомоги та забезпечення в'язнів лікарськими засобами.

Під час моніторингового візиту виявлено порушення вимог національного законодавства та недодержання міжнародних рекомендацій у сфері поведження з в'язнями, що призводять до порушень їх прав, зокрема:

**1. Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статей 8, 116 Кримінально-виконавчого кодексу України, статті 7 та 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Європейських пенітенціарних правил та Стандартів КЗК), а саме:**

**1.1. Порушення прав в'язнів при проведенні первинного та профілактичного медичного огляду.**

В порушення вимог пункту 2 глави 2 розділу II Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572 (далі – Порядок) при наявності в штаті медичної частини лікаря психіатра, ним не проводиться огляд новоприбулих осіб, що підтверджується відсутністю записів в медичних картках амбулаторно хворого № 025/о.

Зі слів завідуючого медичної частини в установі здійснюються щорічні профілактичні огляди засуджених шляхом проведення огляду та обстеження 1 раз на рік. Проте, під час перевірки в установі був відсутній графік проведення профілактичних медичних оглядів та журнал обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду, що є порушенням вимог пунктів 2, 6 Розділу III Порядку. У зв'язку з відсутністю журналу неможливо встановити кількість осіб, які пройшли профілактичний медичний огляд, потребують диспансерного нагляду або проведення повторного медичного огляду.

## **1.2. Ненадання первинної, вторинної та третинної медичної допомоги.**

Під час візиту до моніторингової групи звернулись засуджені, зокрема:

- засуджений [REDACTED], який відповідно до медичної документації має захворювання серцево-судинної системи, скаржився на погіршення стану здоров'я. Встановлено, що він отримує лише симптоматичне лікування. На дообстеження не направлявся та не отримує патогенетичного лікування. На вимогу моніторингової групи оглянутий медичним працівником та прийнято рішення про його госпіталізацію до стаціонарну медичної частини.

- засуджений [REDACTED] має захворювання серцево-судинної системи, проте отримує лише симптоматичне лікування. На дообстеження не направлявся та не отримує патогенетичного лікування.

- засуджені [REDACTED] які скаржилися на поступову втрату зору, консультації лікаря-офтальмолога їм не проводились.

При вивченні медичних карт стаціонарного хворого № 003/о, виявлено порушення в їх веденні. Зокрема в медичних картах стаціонарного хворого [REDACTED]

[REDACTED] відсутні записи про огляд лікарем за час їх перебування в стаціонарі. Крім того, засудженому [REDACTED] який госпіталізований 12.01.2022, призначене обстеження, зокрема загальний аналіз сечі не проведено та як наслідок він не отримує необхідного лікування.

Під час вивчення медичної документації (медичних карт амбулаторного хворого) встановлено, що в'язні не консультуються лікарем щодо проведеного обстеження, зокрема електрокардіографії, у зв'язку з чим засуджені не отримують відповідної кваліфікованої медичної допомоги.

В порушення вимог пункту 7 глави ІУ Порядку в'язням видаються на руки лікарські засоби у дозах більше добової норми, що у разі неконтрольованого прийому може призвести до порушення стану їх здоров'я, зокрема до виникнення станів, що загрожують життю.

Також в порушення пункту 23 Розділу I Порядку в медичній частині не облаштовано окремої шафи, в яких можуть зберігатися отримані від родичів засуджених або інших осіб лікарські засоби та медичні вироби.

В медичній частині не працює гематологічний аналізатор через відсутність реактивів.

### **1.3. Неналежне ведення медичної документації.**

В порушення вимог глави 5 розділу II Порядку та наказу МОЗ України від 14.02.2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування» встановлено, що в медичних картках амбулаторного хворого відсутні медичні висновки лікаря про необхідність проведення обстеження та/або лікування в умовах стаціонару, про переведення на амбулаторне лікування після отриманого лікування в стаціонарі, отримання дієтичного харчування.

Крім того, в порушення пункту 2 глава 4 Розділу II у відділеннях соціально-психологічної служби відсутні журнали попереднього запису на амбулаторний прийом.

### **1.4. Порушення права засуджених на належну стоматологічну та зубопротезну допомогу.**

Медична частина не оснащена дентальним рентгенологічним апаратом, у зв'язку з чим засудженим та особам узятим під варту не проводиться поглиблене стоматологічне обстеження, що не забезпечує у разі необхідності своєчасного надання стоматологічної допомоги.

В аптеці стоматологічного кабінету відсутні пломбувальні матеріали, що унеможлиблює виконання пломбування зубів. Серед видів стоматологічної допомоги переважно використовується видалення (екстракція) зубів, що обмежує право пацієнтів на отримання належної стоматологічної допомоги.

### **1.5. Порушення права в'язнів на таємницю про стан здоров'я.**

В порушення вимог пункту 19 глави I Порядку троє засуджених [REDACTED] залучаються до роботи в медичній частині, як прибиральники та проживають в медичній частині. Крім того, мають доступ до медичної документації, яка містить персональні дані та інформацію про стан здоров'я засуджених осіб, що порушує право в'язнів на збереження таємниці про стан свого здоров'я.

### **1.6. Порушення права засуджених на належну психіатричну допомогу.**

В порушення пункту 15 розділу 5 Глави II Порядку в медичній частині не облаштовано ізолятор для хворих осіб на психічні захворювання, у зв'язку з чим особи з підозрою на психічні захворювання не ізолюються від інших засуджених для надання необхідної їм первинної медичної допомоги, нагляду і спостереження за ними.

### **1.7. Порушення прав осіб хворих на вірусний гепатит С.**

В 2021 році за допомогою експрес-тестів на наявність антитіл на вірусний гепатит С (далі – ВГС) обстежено 189 в'язнів. За результатами проведених лабораторних досліджень у 79 осіб виявлено підозру на ВГС, з яких 64 особам проведено ПЛР тестування та їх проліковано.

В порушення вимог «Стандартів медичної допомоги при ВГС у дорослих», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України (далі

–МОЗ України) від 15.01.2021 № 51, 15 засудженим не проведено ПЛР-тестування, у зв'язку з чим вони не отримують необхідного лікування, що може призвести до погіршення стану їх здоров'я.

### **1.8. Незабезпеченість медичними препаратами аптеки.**

Відповідно до Уніфікованих клінічних протоколів розроблених у відповідності до стандартів надання медичної допомоги, затверджених наказом МОЗ України від 28.09.2012 № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України», аптека медичної частини не забезпечена виробами медичного призначення та лікарськими засобами необхідними для лікування соматичних захворювань, зокрема препаратами для лікування серцево-судинних хвороб, варикозного розширення вен та заспокійливі лікарські засоби. У зв'язку з цим утримувані особи в установі не забезпечуються належним лікуванням.

### **1.9. Порушення права засуджених на належні санітарно-гігієнічні умови перебування в умовах закладу охорони здоров'я.**

Під час моніторингового візиту виявлено порушення вимог наказу МОЗ України від 11.08.2014 № 552 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я» в частині проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення та стерилізації виробів медичного призначення. Зокрема, в стоматологічному кабінеті замочування виробів медичного призначення здійснюється в ємкості без маркування на якому не вказано назву дезінфікуючого розчину та дату його приготування.

В порушення вимог пункту 1.17 розділу I Державних санітарних правил і норм «Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур», затверджених наказом МОЗ України від 04.06.2007 № 294, наявний у медичній частині рентгенологічний кабінет функціонує без санітарного паспорту, що підтверджується записами про проведення рентгенологічних досліджень в медичних картках в'язнів та Журналі запису рентгенологічних досліджень.

Крім того, стоматологічний кабінет медичної частини не забезпечений проточною гарячою водою, що не дозволяє додержуватись санітарно-гігієнічних норм та правил особистої гігієни працівників під час роботи.

Також в медичній частині не ведеться журнал обліку робочого часу бактерицидних ламп відкритого типу.

## **2. Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).**

На день візиту в установі утримувалось 22 особи з інвалідністю. Під час вивчення їх медичних карт встановлено, що в [REDACTED]

відсутні індивідуальні програми реабілітації, в наслідок чого в порушення Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» вони не отримують належних діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів.

### **3. Організація протиепідемічних заходів, які вживаються з метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, спричиненої вірусом SARS-CoV-2.**

На вході до установи проводиться температурний скринінг персоналу та відвідувачів за допомогою безконтактного термометра. В установі здійснюють контроль за додержанням маскового режиму. На вході до установи розміщена інформація про шляхи поширення COVID-19 та заходи профілактики коронавірусної хвороби.

В медичній частині організовано збирання використаних засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри в окремі ємкості з кришками та поліетиленовими пакетами, їх тимчасове зберігання та дезінфекція.

Медична частина забезпечена засобами індивідуального захисту, наявності маски, рукавички, респіратори, створено запас дезінфекційних засобів (спиртовмісних антисептичних засобів для рук та рідкого мила).

Всі працівники медичної частини вакциновані проти коронавірусної хвороби.

З 647 засуджених осіб в установі вакциновано 121 особу, з яких 94 отримали по 2 дози вакцини.

### **РЕКОМЕНДАЦІЇ:**

#### **1. ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»:**

Опрацювати питання щодо фінансування медичної частини №35 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в м. Києві та Київській області з метою приведення умов надання медичної допомоги у відповідність до національного законодавства та міжнародних стандартів для осіб, які утримуються в ДУ «Білоцерківська виправна колонія №35».

#### **2. Філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в м. Києві та Київській області:**

2.1. Організувати усунення недоліків виявлених під час моніторингового візиту.

2.2. Забезпечити:

- надання первинної, вторинної та третинної медичної допомоги ув'язненим, які утримуються в ДУ «Білоцерківська виправна колонія №35» відповідно до встановлених вимог;

- надання належної медичної допомоги засудженим особам, зокрема засудженому [REDACTED]

- укомплектування штату медичної частини №35 медичними працівниками відповідно до потреби надання медичної допомоги ув'язненим та засудженим особам в установі;

- роботу рентгенівського кабінету згідно вимог законодавства;

- аптеку медичної частини необхідними лікарськими засобами та іншими виробами медичного призначення відповідно до уніфікованих клінічних Протоколів надання медичної допомоги затверджених МОЗ України;
- лабораторію медичної частини необхідними діагностичними матеріалами;
- гарячим проточним водопостачання приміщення стоматологічного кабінету медичної частини;
- організацію проведення навчання серед працівників медичної частини щодо додержання правил особистої гігієни, проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення та стерилізації медичних виробів, збирання медичних відходів.

**3. Медичній частині №35 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в м. Києві та Київській області:**

Забезпечити:

- проведення повного первинного та періодичного медичних оглядів;
- надання первинної, вторинної та третинної медичної допомоги ув'язненим, які утримуються в ДУ «Білоцерківська виправна колонія №35» відповідно до встановлених вимог;
- надання належної медичної допомоги засудженим особам, зокрема засудженому [REDACTED]
- додержання протиепідемічних заходів, які вживаються з метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, спричиненої вірусом SARS-CoV-2 в установі.

**Головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму**



**Руслан МОРОЗОВ**

**Головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму**



**Ганна ЯЦЮК**